

הכנסת העשרים

יוזמים: חברי הכנסת יואב קיש
אלי כהן

מצטרפים: חברי הכנסת
משה גפני
ינון מגל
יצחק וקנין

פ/20/1995

הצעת חוק ביטוח פיקדונות בתאגיד בנקאי, התשע"ה–2015

הגדרות

1. בחוק זה –

"חיסכון" – כל הפקדה מראש לתקופה העולה על 7 ימים ואינה מיועדת לחשבון עובר ושב, בין שהיא נושאת ריבית או הצמדה ובין שאינה נושאת ריבית או הצמדה כאמור.

"תאגיד בנקאי" – כהגדרתו בחוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א–1981, ובלבד שנתח השוק של התאגיד בענף הבנקאות, אינו עולה על חמישה אחוזים;

"השר" – שר האוצר.

ערבות מדינה
למפקידי חיסכון

2. (א) לקוח שהפקיד חיסכון בתאגיד בנקאי זכאי לערבות המדינה בסכום של 250,000 שקלים חדשים.

(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), אלה לא יהיו רשאים להגיש תביעה לפיצוי לפי חוק זה:

(1) תאגיד בנקאי;

(2) מנהל תיקי השקעות, כמשמעותו בחוק הסדרת העיסוק בייעוץ השקעות, בשיווק השקעות ובניהול תיקי השקעות, התשנ"ה–2015.

¹ ס"ח התשמ"א, עמ' 232.
² ס"ח התשנ"ה, עמ' 416.

- מימוש הערבות 3. (א) הערבות לפי סעיף 2(א) תמומש בתוך 3 חודשים מיום שהלקוח הגיש את התביעה לפיצוי והיא תשולם בתשלום אחד, ובלבד שמונה לתאגיד הבנקאי מנהל מורשה לפי סעיף 8ד לפקודת הבנקאות, 1941³.
- (ב) מי שזכאי למימוש הערבות לפי חוק זה או לפיצוי לפי כל דין אחר, בידו הברירה לקבל אחד מהם ובלבד שהפיצוי לא יעלה על הסכום הקבוע בסעיף 2(א).
- ביצוע ותקנות 4. השר ממונה על ביצוע חוק זה, והוא רשאי, בהסכמת נגיד בנק ישראל ובאישור ועדת הכספים של הכנסת, להתקין תקנות לביצועו.

דברי הסבר

בהצעת חוק זו מוצע לקבוע הסדר, לפיו, המדינה תיתן ערבות לחסכונות של לקוחות בתאגיד בנקאיים שנתח השוק שלהם בענף הבנקאות אינו עולה על 5%, במקרה וימונה לתאגיד הבנקאי מנהל מורשה. ערבות המדינה תינתן עד לסכום של 250,000 שקלים חדשים ללקוח, והכל אם החיסכון הוא הפקדה לתקופה העולה על 7 ימים ואינה מיועדת לחשבון עובר ושב. יוער, כי החוק לא יחול על תאגידים בנקאיים ומנהלי תיקי השקעות שיש להם חיסכון בתאגיד בנקאי.

הסדרת ערבות מטעם המדינה לחסכונות האמורים תשיג מספר מטרות: הראשונה, איון הפחד של לקוחות מפני קריסת בנק והגעה בהולה אל הבנק בעת משבר כדי למשוך את חסכונותיהם, דבר שעלול ליצור מצוקת נזילות זמנית בבנק שעלולה לגרום לחדלות פירעון של בנק ואף להתרחבות הכשל למערכת כולה. נוסף למטרה האמורה, הספרות המקצועית מזכירה כמה יתרונות נוספים שיושגו בזכות ערבות המדינה לחסכונות, כגון הגברת התחרות והפחתת הריכוזיות במשק, שיעור הפיצוי לחסכון בבנק יוביל לפיזור החסכונות במספר בנקים כדי שרוב חסכונותיו של הלקוח יהיו מכוסים במלואם, וכן הענקת ודאות ללקוחות שיהיה ביכולתם למשוך את החיסכון במהירות. זאת ועוד, ערבות המדינה לחסכונות תאמץ סטנדרטים בין-לאומיים בנושא זה.

כיוון שערבות המדינה לחסכונות תינתן רק ביחס לחסכונות שמופקדים בבנק שנתח השוק שלו אינו עולה על 5%, לא מתקיימים חסרונות שעשויים להתעורר עת מדובר בתאגיד בנקאי גדול. הצעת החוק תעודד את פתיחתם של בנקים חדשים ותחזק את הבנקים הקטנים, ממנה ירוויחו בסופו של יום משקי הבית והעסקים הקטנים.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
י"ג באב התשע"ה – 29.7.15

³ ע"ר 1134, תוס' 1, עמ' (ע) 69, (א) 85.

